

HÅNDVERKSGRUPPENS ARBEID MED MENNESKERETTIGHETER OG ANSTENDIGE ARBEIDSFORHOLD – JUNI 2023

1. OM SELSKAPETS PLIKTER ETTER ÅPENHETSLOVEN

Redegjørelsen beskriver hovedtrekkene i selskapets aktsomhetsvurderinger etter åpenhetsloven i tråd med kravene som følger av lovens § 5.

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022 og pålegger selskaper som er omfattet av loven å gjennomføre aktsomhetsvurderinger der risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i hele selskapets leverandørkjeder, og inkludert forretningspartnere identifiseres og håndteres ut ifra en risikobasert og forholdsmessig tilnærming. I tillegg skal selskapet redegjøre for aktsomhetsvurderingene og besvare informasjonsforespørsler fra enhver.¹

Håndverksgruppen AS er omfattet av åpenhetsloven og har iverksatt arbeid for å etterleve lovens plikter.

Redegjørelsen gjelder for Håndverksgruppen sine aktsomhetsvurderinger av leverandører og forretningspartnere i hele konsernet. Enkelte av datterselskapene til Håndverksgruppen er underlagt åpenhetsloven på selvstendig basis, og vil supplere denne redegjørelsen med ytterligere informasjon om identifiserte risikoer og tiltak som er spesifikt knyttet til deres virksomhet.

Redegjørelsen gjort tilgjengelig på selskapets nettsider og er vist til i selskapets årsrapport.

2. OVERORDNET OM SELSKAPET

2.1 Organisering og virksomhet

Håndverksgruppen AS er et konsern bestående av lokale håndverksbedrifter. Håndverksgruppen AS har rundt 70 datterselskaper som tilbyr håndverkertjenester. Omtrent 10 av datterselskapene er av en slik størrelse at de er underlagt åpenhetsloven på selvstendig basis. Tallet på antall datterselskaper er i stadig utvikling.

Håndverksgruppen tilbyr håndverkstjenester innenfor alle former for overflatebehandling som mur, gulv, flis og maling. Konsernet har virksomhet i Norge, Sverige, og Danmark. Konsernet har per juni 2023 over 2000 ansatte når ansatte i alle datterselskaper regnes med. Selskapets øverste ledelse består av et styre og daglig leder. Styret følger opp virksomheten i datterselskaper aktivt, blant annet gjennom regionsledermøter, og eiermøter.

2.2 Selskapets rutiner for arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

I tråd med lovens plikter jobber Håndverksgruppen systematisk med å sikre anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet og i forbindelse med valg og oppfølging av leverandører og samarbeidspartnere. Håndverksgruppen har også før ikrafttreddelsen av åpenhetsloven hatt retningslinjer og rutiner som skal sikre etterlevelse av anstendige arbeidsforhold og menneskerettigheter blant leverandører og underentreprenører. Etter at åpenhetsloven trådte i kraft har fokus vært innrettet mot hva som bør videreutvikles og effektiviseres av compliance-tiltak innen sosial bærekraft.

Håndverksgruppen har igangsatt en revisjon av eksisterende retningslinjer og interne rutiner. Målet er å gjøre rutinene i konsernet mer robust, samt sikre bevissthet om menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i hele konsernet og i leverandørkjeden. Håndverksgruppens

¹ Informasjonsforespørsler etter åpenhetsloven kan sendes til sjur.risanger@risanger-sonn.no

rutiner på konsernnivå skal være en rettesnor for all forretningsdrift hos de underliggende selskapene. Arbeidet er blant annet forankret i styreorientering av 29.06.2023

Håndverkgruppens HR-direktør er overordnet ansvarlig i konsernet for å sørge for at rutiner og prosedyrer tilknyttet åpenhetsloven gjøres kjent for regionledere og daglig ledere i selskapene, slik at disse kan bidra til å implementere konsernovergripende prosesser for å redusere risikoen for uanstendige arbeidsforhold blant Håndverksgruppens leverandører og underentreprenører. HR-direktøren rapporterer kvartalsvis til styret, og oftere ved behov.

I tråd med åpenhetslovens krav gjennomfører selskapet jevnlig aktsomhetsvurderinger i egen virksomhet og leverandørkjede, hovedtrekkene i denne er beskrevet i punkt 3 i denne redegjørelsen, jf. åpenhetsloven § 5.

3. HÅNDVERKSGRUPPENS RISIKOVURDERING PER JUNI 2023

Håndverksgruppen har i perioden 2022-2023 ikke avdekket at konsernets har forårsaket eller bidratt til faktiske brudd på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold.

Selskapet har i lys av åpenhetslovens plikter foretatt en risikovurdering av sin egen virksomhet og konsernets leverandørkjede og forretningspartnere. Målet med vurderingen er å kartlegge risiko for å kunne iverksette relevante og forholdsmessige tiltak der Håndverksgruppen har mulighet til å bidra til positiv påvirkning ved å redusere risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

I denne vurderingen har selskapet særlig fokusert på fire risikofaktorer: Bransjerisiko, risiko på virksomhetsnivå (knyttet til leverandører og forretningspartnere), geografisk risiko og risiko knyttet til produktutvikling og -produksjon.

Arbeidskriminalitet og sosial dumping er problemstillinger som er velkjent innenfor bygg- og anleggsbransjen og i håndverkerbransjen er det en iboende risiko for brudd på anstendige arbeidsforhold. Totalt har Håndverksgruppen-konsernet rundt 2000 ansatte fordelt på de ulike datterselskapene. Den konkrete risikoen i Håndverksgruppens datterselskaper reduseres ved at det brukes standardiserte tariffestede kontrakter på alle ansatte, og at en del av selskapene er underlagt dokumentasjonskrav for anstendige arbeidsforhold i forbindelse med anbudskonkurranser. Risikoen er ikke vurdert som vesentlig, men Håndverksgruppen vil likevel ha fokus på å følge opp og utvikle bedre kontrollmekanismer for å sikre at arbeidsvilkårene også etter ansettelse oppfyller lov- og etiske krav.

Videre vil en rekke av produktene håndverkerne i Håndverksgruppen bruker (verktøy, maling, metaller mv.) være forbundet med en risiko for brudd på anstendige arbeidsvilkår i forbindelse med produksjon og utvinning av råmateriale. Håndverksgruppens innkjøpssystem er delvis sentralisert og delvis desentralisert. Håndverksgruppen har større rammeavtaler med en rekke utstys- og råvare-grossister, som alle datterselskapene kan benytte seg av. En del utstyr og materiale til bruk i håndverkervirksomheten kjøpes imidlertid inn lokalt. Håndverksgruppen jobber med en ytterligere sentralisering av innkjøp, men er samtidig opptatt av å støtte opp om lokalsamfunn ved å benytte lokale leverandører.

Etter en gjennomgang av Håndverksgruppens leverandører på konsernnivå er det ingen av Håndverksgruppen direkteleverandører i seg selv som utpeker seg som høyrisikoleverandører. Risikoen til direkteleverandørene reduseres ved at produkter gjennomgående kjøpes inn fra anerkjente forhandlere i lavrisikoland. Håndverksgruppens egne undersøkelser viser de fleste av disse leverandørene selv er underlagt åpenhetsloven, eller andre liknende rammeverk i andre land. Gjennomgangen av leverandørene viser imidlertid at manglende transparens og

informasjon om forhandlernes underleverandører og produksjonsland utgjør en viss risiko. Manglende informasjon om den underliggende leverandørkjeden utgjør en risiko som bør avhjelpes. Dette er planlagt gjennomført gjennom ytterligere dialog og evt. reviderte kontraktsvilkår, se punkt 4.

4. IVERKSATTE OG PLANLAGTE TILTAK FOR Å FOREBYGGE RISIKO FOR BRUDD PÅ MENNESKERETTIGHETER OG ANSTENDIGE ARBEIDSFORHOLD

I lys av selskapets risikokategorisering beskrevet i punkt 3 har selskapet iverksatt og planlagt forholdsmessige tiltak for å forebygge og håndtere risiko for uanstendige arbeidsforhold og brudd på menneskerettigheter.

Ut ifra risikobildet, har selskapet prioritert tiltak for å redusere risikoen i form av:

- Vedtatt overordnede retningslinjer for selskapets arbeid med åpenhetsloven. Nærmere beskrevet i punkt 2.
- Engasjert ekstern juridisk bistand til å revidere selskapets Code of Conduct, og implementere nye kontraktsvilkår som adresserer bærekraft i bredere forstand, herunder miljø, menneskerettigheter og anstendige arbeidsvilkår.
- Arbeide videre med å sentralisere enkelte innkjøpsløsninger for bedre kontroll, og samtidig veilede datterselskap i praktiske og forenklede rutiner for å sikre menneskerettigheter og anstendige arbeidsvilkår ved lokale innkjøp.
- Gi ytterligere veiledning og opplæring for å bedre kontroll med arbeidsvilkår og produksjonsvilkår i datterselskapene.
- Iverksatt dialog med leverandører for innhenting av informasjon om underleverandører og produksjonsland, samt oppdatere kontraktsvilkår.

Håndverksgruppen vil fremover gjennomføre jevnlige risikovurderinger knyttet til negative konsekvenser og risiko for mennesker i og rundt virksomheten.

Denne redegjørelsen er signert av daglig leder. Redegjørelsen vil bli oppdatert årlig og ellers ved vesentlige endringer i informasjonen som fremgår her.

Gjennomgått og signert av

Sjur Risanger
Daglig leder

5. VEDLEGG I – ÅPENHETSLOVEN § 5

§ 5. Plikt til å redegjøre for aktsomhetsvurderinger 1

2 Virksomhetene skal offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderingene etter § 4.

Redegjørelsen skal minst inneholde

- a. en generell beskrivelse 3 av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
- 4 opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko 5 for negative konsekvenser
 - b. som virksomheten har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger
- 6 opplysninger om tiltak som virksomheten har iverksatt eller planlegger å iverksette 7 for å stanse
 - c. faktiske negative konsekvenser eller begrense vesentlig risiko for negative konsekvenser, og resultatet eller forventede resultater 8 av disse tiltakene.

9 § 6 annet ledd bokstav c og d, tredje og fjerde ledd gjelder tilsvarende for pliktene etter første ledd.

Redegjørelsen skal gjøres lett tilgjengelig på virksomhetens nettsider 10, og kan inngå i redegjørelsen om samfunnsansvar etter regnskapsloven § 3-3 c 11. Virksomhetene skal i årsberetningen opplyse om hvor redegjørelsen er tilgjengelig.

Redegjørelsen skal oppdateres og offentliggjøres innen 30. juni hvert år 12 og ellers ved vesentlige endringer i virksomhetens risikovurderinger 13. Den skal underskrives i tråd med reglene i regnskapsloven § 3-5 14.

15 Departementet kan gi forskrift om plikten til å redegjøre for aktsomhetsvurderinger